

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Versvs XI. Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in
visceribus meis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

modum tuum utere. De cetero, ne dubita, è libris divinarum rationum nullum, quamlibet minimum, nomen deleri, quin pro illo fiat satis. *Nihil de pœna dimittitur. S. Th. Suppl. q. 25. ar. 2. c.* Si non satisfacit ex proprio, necesse est satisfacere ex alieno. Accipe igitur tesseram nummariam, quam Christus tibi offert, & illâ Creditori satisfac. Desipies, si, cum omni momento promptam habeas, moriaris ante, quam illâ utaris.

VERSUS XI.

*Cor mundum crea in me DEUS, & spiritum rectum
innova in visceribus meis.*

Considera, Auro, quantumvis purum excoctumque sit, **I.**
injuriam tamen nunquam fieri, si ad lapidem lydium
examinetur. Imò ideo, quia aurum est, probatur.
Si esset æs, quis unquam sic illud probare dignaretur? Dolor de peccatis aurum, procul dubio, est perfectissimum. Nihilominus cœlesti in ærario clausis oculis & sine examine nunquam acceptatur. Probatur priùs: & quomodo? advertendo, an pertingat usque ad decretum vitæ emendandæ: huc si pertingat, verum reputatur: sin, nullum ejus est pretium. Observa igitur, quâ ratione David, qui tam multis hæctenus modis professus est se de admissis verè dolere, DEO palàm faciat, fixum sibi ratumque esse ab illo momento mutare vitam, eum in finem supplex rogat, donari sibi momento eodem Cor novum, & Spiritum novum. *Cor mundum crea in me DEUS, & spiritum rectum
innova in visceribus meis.*

I Cordis

Cordis nomine hîc Voluntas intelligitur, ut in multis aliis Sacrorum Codicum locis. *Inveni virum, secundum cor meum, Act. 13. v. 13.* Nomine Spiritûs autem, Intellectus. *Quid tumet contra DEUM Spiritus meus? Job. 15. v. 13.* Duo hæc, partes sunt nobilissimæ hominis interioris, & in his statuenda est mundatio à quocunque, qui seriò ad DEUM, & bonam frugem redire cogitat. In Voluntate proinde necesse illi est petere munditiam: *Cor mundum crea in me DEUS: idque propter affectus, qui rebus sordidis, quales sunt istæ caducæ, adhærendo, ipsi quoque conspurcati sunt. Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ dilexerunt, Os. 9. v. 10.* Pro Intellectu autem reëctitudo petenda est, & *Spiritum reëctum innova in visceribus meis,* propter facultatem æstimatricem, quæ deserendo primam regulam, quæ est Fides, denique, decepta à sensibus, facere non potest quin pervertatur, & detorqueatur: *Generatio quæ non direxit Cor suum, & non est creditus cum DEO Spiritus ejus; quod idem est ac, non credidit DEO Spiritus ejus, Psal. 77. v. 11.* Ut interpretatur S. Augustinus. Omnia hæc David petiit; omnia etiam hæc petenda sunt illi, qui seriò alius esse velit ab eo qui fuit; hæc enim procuranda ipsi sunt. An autem tu illa procuras? avelle tandem, per DEUM, cor tuum à rebus sensilibus, & carnem titillantibus, ad quas tam tenaciter affixus hæctenus hæsisti, & corrige spiritum, efficiendo ut ille posthac regatur axjomatibus æternis, & non curvis ac distortis stulti hujus Mundi.

- II. Considera, sine Corde mundo Spiritum reëctum haberi non posse, nec sine Spiritu reëcto Cor mundum: & idcirco David satis non habet petere alterutrum, sed petit utrumque.

Sine Corde mundo Spiritus rectus haberi non potest: quia voluntas pravis & belluinis subjecta appetitibus, sensim pervertit Intellectum, efficiendo ut probet, quod ipsi gratum acceptumque, non quod justum est. *Raptus est, ne malitia mutaret Intellectum ejus. Sap. 4. v. 11.* Neque sine Spiritu recto Cor mundum haberi potest: quia si Intellectus in judiciiis suis distortus est, quid facere aliud potest, quàm in casum impellere Voluntatem? *Stultitia hominis supplantat gressus ejus. Prov. 19. v. 3.* Voluntas siquidem, ut toties dicitur, facultas cœca est, quæ innato instinctu fertur quidem rectâ suo pondere in bonum universale; nunquam tamen in particulari fertur rectè in hoc aut illud, nisi Intellectus facem illi in eo bono demonstrando præferat.

Quamquam, si ita est, videtur prius David debuisset petere reſtitutionem Spiritus, qui est Dux, & subinde munditiam Cordis: non autem prius Cordis munditiam; deinde reſtitutionem Spiritus.

Ita videri potest: sed debes meminisse, quod sicut quicumque ex bonis fiunt mali, plerumque malum suum non solent inchoare à perversione Intellectus, suis dictaminibus decepti; sed à perversione Voluntatis, quæ à perduellibus suis appetitibus inducta non cessat oppugnare Intellectum, donec eum inducat ad probandum id, quod ipsa amat. Sic qui ex malo desiderat evadere bonus, ab hoc necesse est bonum suum inchoet; Voluntatem inquam suam fortitet & efficaciter avellat ab omni illo, quod à DEO ipsum abduxerat. *Recesserunt à me in cunctis idolis suis, Propterea dic ad Domum Israël: Convertimini, & recedite à cunctis idolis vestris. Ezech. 14. v. 5.* Ab Aversione à DEO, potissima saltem in peccatum malitia & perversitas derivatur,

tur, id quod negari non potest. Conversio tamen ad creaturam peccati fermè occasio & origo est: vix enim unquam aliquis obvertit tergum DEO, ipsiusmet contemnendi & contumeliâ affiendi studio, sed quia obvertit vultum ad bonum vanum & caducum, quod ipsi a DEO vetitum est. Igitur pari ratione ab aversione à re creatâ & caducâ, nova vita inchoetur oportet. *Ab universis contaminationibus vestris avertite facies vestras. Ezech. 14. v. 6.* Et hoc est mundare Cor. Ceterùm discute nunc tantisper te ipsum, ut observes, an in te sit Spiritus rectus, rectus inquam in iudicando vero bono, & æstimando. Si incurvus, & non rectus est, attende diligenter, & videbis, affectum aliquem pravum in Corde tuo dominari.

III. Considera, quolibet peccato lethali cordis munditiam penitus perire. Et idcirco dum David hîc de corde mundo loquitur, petit à DEO, ut illud creet. *Cor mundum crea in me DEUS.* Non eadem est ratio rectitudinis Spiritûs, seu Intellectûs. Hæc peccato nunquam tota perit (qui enim peccat, etiam dum peccat, malè se agere agnoscit; aliàs non peccaret) sed depravatur, sed habetatur, manetque rectitudo quædam solius cognitionis, sine ulla ad agendum hominèmq; impellendum virtute. Et idcirco quando subinde David de spiritu recto loquitur, innovari duntaxat illum, non creari petit: *& Spiritum rectum innova in visceribus meis.* Creare DEI solius est; cum ille unus vi sua infinita è nihilo rem quamlibet proferre possit. *Vocat ea que non sunt, tanquam ea que sunt. Rom. 4. v. 17.* Atque ita unius DEI est justificare: *Unus est DEUS, qui justificat. Rom. 3. v. 30.* Justificare enim est quodammodo creare: usque adeò homo, dum peccat, ad nihilum se reducit, etsi minimè advertat, quid agat. *Ad nihilum*

re-
ta-

redactus sum, & nescivi. Psal. 72. v. 22. Hæc una inter creare & justificare, diverſitas intercedit, quòd cum DEO createante nulla res agere quidquam poſſit, poſſit tamen cum DEO justificante pluribus modis agere homo, maximè, quem DEUS Sacramentorum ſuorum conſtituit Adminiſtrum. Innovare non eſt creare: unde Natura ſuis viribus ad innovandum progreditur in ſuis effectibus, ut facit in pratis, in agris, in ſylvis tempore verno; idèmq; dicendum de Arte in ſuis operibus. Atque ita ad innovandum in ſe rectitudinem priſtinam mentis, aliqua ratione etiã homo pertingit: *Renovamini Spiritu mentis veſtræ. Ephes. 4. v. 23.* Pertingit autem ad hanc innovationem, ſeu reſtaurationem inprimis juvante ipſo lumine naturali, quod etiã poſt admiſſam culpam ipſi reliquit DEUS, ut tanto promptiùs à caſu poſſet reſurgere. Multo utem plus ad eam rem valet lumen infuſum Fidei, quàm ipſum admiſſã noxã non tollitur. Verum tamen eſt, quod id, quod ex ſe poſteſt ea in re homo, permodicum ſanè ſit, comparatione illius, quod poſteſt DEUS, ſi vult, hoc in genere præſtare: atque hinc tam ſapienter agnoſcit David, DEUM eſſe, qui innovare poſſit Spiritum rectum, & illum ad ſtatum reducere, quem in prima ſui productione obtinebat: *Spiritum rectum innova in viſceribus meis.*

Hinc etiã non petit à DEO, *judicium rectum innova aut Intellectum rectum ſed Spiritum rectum*; quia iudicium rectum, & Intellectus rectus, ſignificare poſſent actum iudicandi, aut ſi multum, potentiam: ſed Spiritus rectus & potentiam denotat, & donum. *Loqueris cunctis ſapientibus corde, quos replevi Spiridu prudentiæ. Ex. 28. v. 3* Et hunc Spiritum deſideravit David ad vitam novam quàm feliciffimè inchoandam.

IV. Considera, ubinam cuperet David Spiritum rectum, quem petebat. An in actionibus suis externis, ut in mortalium oculis rectè se haberent omnia? Haud sanè, sed *in visceribus meis*. Natura, quæ facit opera vera, & valida, non inchoat illa à partibus extremis, ut facit Ars, quæ plus operæ in his, quàm in substantiâ, ponit: Natura ab internis incipit: hinc illa priùs radicem producit arboris in solo, & dein ejus truncum. Idem proportione suâ facit Gratia. Ante omnia reparat Spiritum in interno, & subinde in actionibus externis, quæ ab interno progignuntur, emendat inquam illum in loquendo, emendat in videndo, emendat in audiendo, emendat in conversando, sicut hominem spiritualem etiam in his se gerere convenit. Rectitudo Spiritus tui rectitudo Artis est, non Gratia, si extremâ specie contenta est.

VERSUS XII.

Ne projicias me à facie tua, & Spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

I. Considera, firmum illud mutandæ vitæ propositum, de quo versu præcedente actum est, non esse sufficiens ad efficiendum, ut postquam tandem illam Pœnitens mutavit, eandem etiam constanter deinceps prosequatur, nisi illi DEUS suavissimâ suâ protectione assistat. Identidem proinde ad divinam opem poscendam redeundum est. Cor mundum à tam multis sine cessatione objectis oppugnatur, quàm multa sunt bona sensilia, quæ ad se illud pellendo, aliud non spectant, quàm ut ipsum denuò conspurcent. Spiritus verò rectus opponere se constanter debet